

Przedpłata

w Krakowie:

Rocznie zlr. 16, półrocznie zlr. 8, kwartalnie zlr. 4, miesięcznie zlr. 1.35.

Za odosłanie 15 ct.

Na prowincji:

Rocznie zlr. 20, półrocznie zlr. 10, kwartalnie zlr. 5, miesięcznie zlr. 1.70.

Numer pojedynczy 6 ct.

Adres Redakcji:

Kraków, ul. św. Anny L. 3.

Administracja:

Rynek główny L. 22.

GŁOS NARODU

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, I LITERACKI.

Wychodzi codziennie, z wyjątkiem dni poświęconych, o godzinie 8 rano.

Redaktor: JÓZEF ROGOSZ

Ogłoszenia:

Za wiersz lub jego miejsce 6 ct.

Od wyrazu w drobnych ogłoszeniach 1½ ct.

W rubryce „Nadesłane“ wiersz 20 ct.

Prenumeratę przyjmuje się tylko od 1-go i

15-go każdego miesiąca.

Do działu inseratowego

upetnomocony:

St. Cyrankiewicz

w Krakowie.

Administracja przyjmuje ogłoszenia tylko firm

chrześcijańskich.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Przesilenie we Włoszech.

„Co to będzie, co to będzie?“ wrywa się nam mimowoli, gdy widzimy, jak „ciemno wszędzie“ — na widnokręgu politycznym... Niby grzyby po deszczu wyrastają przesilenia ministerjalne, że wspomniemy tylko o szybko po sobie następujących, bezpośrednio po przewrocie w Serbji, zmianach gabinetów w Paryżu i Zofji. Do rzędu nieboszczyków politycznych przybyło ministerstwo Crispi'ego. Przed kilku dniami udało się Crispiemu odnieść zwycięstwo w sprawie wyśadenia parlamentarnej komisji, która przy obradach nad oszczędnościami w budżecie stawiała samodzielne rezolucje. Wniosek rządowy zmierzał — choć Crispi usilnie temu zaprzeczał — do zrzucenia pewnej części odpowiedzialności rządu na barki Izby. Opozycja, składająca się z skrajnej lewicy i stronników Rudini'ego i Giolitti'ego, głosowała w zwartym szeregu przeciw propozycji rządu, a choć pozostała w mniejszości, to jednakże Crispi uznał, że w obec słabej większości rządowej trudno mu obstawać przy reformach finansowych kolegi, p. Sonnino i — podał się z całym gabinetem do dymisji. Po raz setny i tysięczny stają „zjednoczone“ Włochy przed krytycznym zapytaniem: co dalej?...

Gdy niedawno z mora ekonomicznej katastrofy wisiła niejako w powietrzu nad piękną Italją, gdy spostrzeżono, że haniebna korupcja, idąca zawsze w parze z finansowym rozstrojem, coraz szersze zakreśla koła, gdy wreszcie w rozmaitych punktach półwyspu znękana ludność otwarcie podniosła rokosz — wtedy wszystkich oczy zwróciły się na Franciszka Crispi'ego, w którym — mimo jego sędziwego wieku, widziano siłę i zdolność do rozproszenia złowrogich cieni. Crispi wypłynął znowu na widowie, otoczony koalicyjnym mninisterstwem i odrazu stanął w ogniu krzyżowym.

Rozpaczliwe usiłowania uporządkowania finansów i utrzymania Włoch w trójprzymierzu, charakteryzują całe jego ostatnie urzędowanie. Przeciwnicy jego nie bez podstawy utrzymują, że manja wielkości, grasująca we Włoszech a szukająca zaspokojenia w związku z pierwszorzędnymi mocarstwami jak Niemcy i Austro-Węgry — że manja ta głównym jest winowajcą obecnego bankructwa Włoch. Żądaniom zmniejszenia armji oparł się jednak Crispi z całą stanowczością, a piorunującą swą mową przekonał Izbę, jak zgubnym byłoby dla Włoch, gdyby nie wytrzymały w trójprzymierzu.

Inaczej rzecz się miała z projektami finansowemi p. Sonnino, który ani na jotę odstąpić od nich nie myśli, i z tego też zapewne powodu innym, elastyczniejszym zastąpiony będzie politykiem. Z początku oddawano się we Włoszech zbudzeniu, że równowaga w budżecie da się osiągnąć oszczędnościami; gdy zaś zbyt prędko przysłała ta *fata morgana*, wzięto się do śruby podatkowej, ale tu natrafiono na twarde orzech, którego jądro określili Francuzi w swoim orzeczeniu, że „gdzie nic nie ma, tam i król traci swe prawo“. Czy p. Crispi, czy Rudini, lub Zanardelli, z którymi to mężami konferował władca

na Kwirynale, podejmą się misji utworzenia nowego gabinetu, zabagnione stosunki włoskie nie prędko doczekają się naprawy.

Krótkowidze polityczni rozmaite upatrują przyczyny upadku Włoch i rozmaite podają leki na wewnętrzne rozprężenie tej niby to „zjednoczonej“ Italji, o jednym tylko zapominają: że w dziejach nowoczesnych Włoch spełnia się to, na co wskazuje poeta niemiecki, mówiąc: *das ist der Fluch der bösen That* — zebrane w nieuczciwy sposób środki żywotne dla państwa przez rabunek dóbr kościelnych i świeckich, rozleciały się na cztery wiatry; i że przez uchylene klątwy watykańskiego więźnia, zapaliłoby się znowu słońce błogosławieństwa bożego nad piękną ich ojczyzną.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

„Gdzie znaleźć na was bicz, o potępienicy?“... słowa poety mimowoli cisną się na usta, gdy spotykamy się gdziekolwiek z objawami semickiego „ducha“, bo wyrażenie Chrystusa o grobach pobielanych nie tylko przystaje do pewnej kasty, dziś cały ten naród przedzierzgał się w jaszczurcze faryzeuszów plemię... Nigdzie atoli nie występuje wstrętny ten charakter dobitniej na jaw, niż w stosunkach dawnych włóczęgów do gościnnych potomków Kazimierza Wielkiego. Gdziekolwiek zabrzmi hasło wzywające do gnębienia Polaków, tam pierwszy spieszy żyd, jak to widzieliśmy i widzimy w orgjach antypolskich, zainaugurowanych przez żelaznego księcia, a wyprawianych dotąd na wielkopolskiej ziemi. Gdziekolwiek zaś imię Polski z większym wymawiają szacunkiem i budzi się dla polskiej pracy uznanie, tam znamię polskie wszelkiego dzieła skwapliwie obcym przykrywa pokrowcem, który, jakby na ironję, stara się upstrzyć kwiatuśkami „bezsronnej“ pochwały. I ostatnie nasze dzieło, Wystawa lwowska, nie uszła temu losowi. Wiedeńscy żydzi wykombinowali, że Wystawa lwowska jest zwycięstwem kultury austriackiej. Tak trąbi na cztery strony świata *N. Wiener Tagblatt*: „Austriacka praca, austriacka działalność święci tutaj swoje tryumfy“... i z bezczelnem urągawiskiem nazywa Wystawę obchodem pamiątkowym zniknięcia ostatnich resztek polskiej samodzielności! Po ustępie, rozstrząsającym z obłudną troskliwością stosunek Polaków do Rusinów, żydowsy pismacy taką bryzgają nam w oczy insynuacją: „Dla Polaków galicyjskich stała się pieśń „Jeszcze Polska nie zginęła“ już dawno mytem, ponieważ osiągnęli w Austrii wszystko, czego tylko narodowe uczucie pożądać może“... O kilka wierszy wyżej jednakże piszą, że w Galicji „w każdym polskim sercu, dziś jak dawniej żyje pamięć owych wielkich mężów, którzy wszystkie swe siły trawili dla odzyskania niepodległości“. — Co tu więcej podziwiać? Czy bigos pojęć, rozpościerający się w mózgowicach polityków wiedeńskich, czy chytrósć i czelność semicka... Wyżyny perfidji *Tagblattu* są dla nas tak niedostępne, że poprzestając na tem krótkim napiętnowaniu, zamykamy rzecz naszem przysłowiem pod adresem *Tagblattu* za artykuł „Au-

strja w Galicji“: — kogo chce Bóg pokarać, temu rozum odbiera...

Nieustająca komisja podatkowa Rady państwa, na ostatniem posiedzeniu w Wiedniu, załatwiła siedm paragrafów przedłożenia rządowego i przyjęła je bez zmiany, z wyjątkiem ustępu drugiego, w którym, na wniosek D. Abrahamowicza, orzeczono wolność podatkową dla zajęć gospodarczych, wiejskich, połączonych z ogrodnictwem na wielką skalę.

Siedm tych ustępów przedstawia się jak następuje: 1) Przedsiębiorstwa, prowadzone przez rząd na podstawie zwierzchniczych praw państwowych, albo też w celach publicznej administracji. 2) Zysk z dzierżawy gruntów, które przez dzierżawcę lub jego rodzinę w przeważnej części bywają uprawiane własnymi rękami. 3) Szwaczki, praczki, prasowaczki, pracujące tylko w domu swych klientów, lub też u siebie bez pomocy czeladzi. 4) Zajęcia uboczne, praktykowane przez mniejszych właścicieli gruntowych na wsi tylko czasowo, a nie zawodowo. 5) Zajmujący się przemysłem domowym, który wyłącznie na zlecenie, lub na rachunek przedsiębiorców osobiście, lub przy współdziałaniu domowników, z wyłączeniem obcej pomocy przemysłowej produkty wyrabiają, lub też przetwarzają. 6) Udzielanie nauki prywatnej, lub też zajęcia literackie, wykonywane ubocznie z rezultatem, niewystarczającym na pokrycie potrzeb utrzymania. 7) W ogólności zajęcia uboczne, jeśli nie przynoszą rocznego dochodu 30 zlr. Oraz, jeśli nie mogą być uważane jako część zawodowego, na większe rozmiary uprawianego zajęcia przemysłowego. 8) Osoby, niezdolne do prowadzenia regularnego zarobkowania przemysłowego, zajmujące się produkcją przemysłową bez pomocy obcej, a tylko celem częściowego pokrycia potrzeb utrzymania.

Na ostatniem posiedzeniu nieustającej komisji dla reformy procedury cywilnej, powzięto, na wniosek posła Baernrajtera, w rozdziale o kosztach procesowych poprawkę: że adwokat ma stronie zwrócić te koszty, które powstają z jego większej przewiny.

Z depeszy budapeszteńskiej wiadomo, w jakim stadjum znajduje się przesilenie ministerjalne. Cesarz kilkakrotnie po parę godzin naradzał się z Weckerlem, zgodził się na powtórne powierzenie mu trudnej misji, na gabinet liberalny w ogóle przystał, a jednakże Weckerle do tej chwili nie jest formalnie powołanym prezydentem nowego ministerjum. Jak w całym przebiegu przesilenia, tak do ostatniej chwili, wszystko się rozbija o kwestję osób. Monarcha powiada, że przeciw liberalnemu gabinetowi nie ma i skoro inaczej być nie może, ster rządu wręczy Weckerlemu, ale nie zatwierdzi takiej listy ministrów, jaką mu Weckerle przedłożył. Cesarz zastrzegł się, że decydować będzie sam nieodwołalnie co do wszystkich nazwisk, atoli nie ulega wątpliwości, że przeciętna lista osób dawno przewidywanych, jest mu już prawie obojętną, z wyjątkiem kandydata do tek sprawiedliwości. Przed tym zamyka drzwi gabinetu i nie puszcza go stanowczo. Jest nim Szilagy, którego zaró-

cały ustrój życia kościelnego, który w bezprzykładowy sposób szerzył indyferentyzm religijny, bo niewiarę nawet, już prawie zamiera, ale skutki jego tu i owdzie jeszcze widoczne. Wpływ duchownych na szkołę ograniczony, ale w Austrii tak zawikłane są pod niejednym względem stosunki, że nie ma chwilowo nadziei, aby na polu szkolnictwa zbawienna, konieczna w duchu kościelnym na razie nastąpiła reforma. Kościół powinien mieć wpływ na szkołę, nie wolno mu jej ze zbawczej wypuszczać opieki, inaczey tamowana cała jego działalność. Kościół był, jest i będzie zawsze za oświatą. Nie obawia się choćby największych postępów wiedzy ludzkiej, ale na gruncie chrześcijańskim. Oświata, która nie prowadzi do Boga, jest fałszywą, zgubną, to grób dla ludzkości. W Galicji zgubnie oddziaływała na życie kościelne wielka liczba żydów. Rozwielmożniło się tam plemię Abrahamowe w zastraszający sposób i dzierżąc prawie cały przemysł i handel w ręku swoim, szerzy korupcję, demoralizację w narodzie. Nie występują oni wprost przeciwko Kościołowi, ale, jak pijawki, ssają żywotne siły narodu, trzymając lud pod względem materialnym w swych szponach. Żyd wszystkim handluje, nawet świętościami, a kiedy zbierze florenów tysiące, panoszy się w Wiedniu i staje się przez prasę, parlament, gdzie tylko może, największym wrogiem chrześcijaństwa.

Następnie pyta mowca: „Cóż się dzieje z naszym Kościołem — tam, poza kordonem, gdzie despotyzm na każdym kroku, gdzie bezwzględna panuje czynowników samowola, gdzie wolność osobista zdeptana, gdzie prawo zastąpiło bezprawie, gdzie wszystko się dzieje wedle ukazu — tam, w tym kraju, gdzie oddech w piersi ustaje, tak dusząca atmosfera, którą się oddycha, gdzie niepewne: dzisiaj, a niepewniejsze: jutro?“ W odpowiedzi kreśli zgrozą przejmujący obraz ucisku Kościoła pod zaborem rosyjskim, kończąc w ten sposób:

„W takich stosunkach niepodobna, aby w prawidłowy sposób mogło się rozwijać życie kościelne. Gdzie brak duchowieństwa, gdzie nieraz przez całe lata osieroczone większe parafje, tam lud dziczeje. Gdzie przykład czynowników najgubniejszy, gdzie żydzi w bezprzykładowy sposób lud demoralizują, tam nie ma prawdziwej oświaty, tam zdziwienie obyczajów szerzyć się musi w zastraszający sposób. A jednak jeszcze wiara nie wygasta, jeszcze jest grunt kościelny w narodzie — nietylko czują, wierzą, ale działają po katolicku“.

Wreszcie w porywającym epilogu swego wykładu przebiegł mowca męczeńskie dzieje Unji, gdy skończył, w niejednym oku łza zabłysła, a grzmot oklasków wstrząsnął salą obrad. Jeszcze przed odczytem ks. Glabisza wygłosił ks. arcybiskup w odpowiedzi na powitanie p. marszałka blisko godzinną mowę, pełną najpodnioslejszych i głębokich myśli, której całe zebranie wysłuchało — stojąc. Z obawy przed nieudanem oddaniem tego, jakby z granitu wykutego przemówienia złotoustego prymasa, odstępując od streszczenia, ograniczając się na dwóch szczytnych apostrofach, skierowanych wprost do naszego społeczeństwa: „Mam nadzieję, że synowie narodu, który przez tyle wieków pozostał wiernym Krzyżowi, nie będą ostatni w czuwaniu przy pracy nad obroną najświętszych dóbr naszych, pamiętni tego, że wszystko, co wielkie jest w naszych dziejach, wynikało z wiary, wzrosło z wiary: jak najpiękniejsze czyny, największe postacie dziejowe, czy bohaterów, czy mocarzy ducha, aż do ostatnich dni naszych. My ich sztandaru nie opuścimy. Odwieść nas od obrony jego nie zdoła żadna pokusa, żadne kłamstwo, żadne zwodnicze dni naszych hasło, albowiem wiemy że tylko Chrystus jest fundamentem, na którym buduje się szczęście ludzi, narodów i świata całego. Jak Ojcowie nasi, tak i my wyznajemy głośno, jawnie i dzisiaj w tem zgromadzeniu, że nie znamy innego zbawienia, krom tego, które jest w Imieniu Jezusa Chrystusa... I ja też korzystam chętnie z chwili tej, aby z głębi serca podziękować tym wszystkim, którzy w pracy społecznej, celem podniesienia dobrobytu, czynny biorą udział w moich djecejach, czy to w kółkach włościańskich, celem podniesienia włościańskiego stanu, czy w stowarzyszeniach czeladzi i przemysłow-

wych towarzystwach, na fundamencie wiary opartych, czy w spółkach, popierających mieszczkański stan, czy w Towarz. św. Wincentego, św. Łydzora, wstrzemięźliwości, „Jutrzenki“, czy we wszystkich innych bractwach i stowarzyszeniach, które po chrześcijańsku popierają i wykonują zadanie społeczne najskuteczniej. Błogostawię w tej chwili wszystkim z głębi wdzięznego serca i stwierdzam, że służąc sprawie postępu społecznego, w taki sposób sprawie Bożej służą“.

W pierwszy dzień wiecu wydał książkę Zdzisław Czartoryski w pięknie przystrojonej sali hotelu „Victoria“ dla uczestników wiecu raut, który obecnością swoją zaszczycił ks. arcybiskup. Gospodarz podejmował swych gości z prawdziwie staropolską gościnnością. Byli tam goście ze Szląska, Prus Zach. i Warmji. Z. b. s.

wu, i niepodobna mi nie oddać należnego uznania nowemu zarządowi, który zadzierżawiwszy tutejszy zakład na lat 20, w jednym niespełna roku bardzo wiele ulepszeń dokonał. Stał tu dom nowy pensyjny, „Sanitas“, murowany, wygodnie i z wszelkim komfortem urządzonej. Droga publiczna, prowadząca przez środek parku, z której wznoszący się pył, przez lat tyle osiadał na piersiach cierpiącej ludzkości, po za zakład została zwrócona. Ścieżki porozszerzane, dwa kioski dla muzyki zbudowane, nowych a czystych ławeczek dużo w parku przybyło. Restauracja dobra i kuchnia zdrowa, muzyka skoczna i ohochoza, wieczorki tańcujące raz w tygodniu. Oto, co dla wygody i uprzyjemnienia bytu w tak krótkim czasie uczyniono, nie zapominając także o zakładzie wodolecznicy, gdzie również wiele zmian i ulepszeń zaprowadzono.

Jaworze posiada obecnie wszelkie warunki nie tylko pod względem przywrócenia zdrowia, lecz i uprzyjemnienia pobytu, tem więcej, że nowy zarząd nie szczędzi kosztów i pracy dla dalszego rozwoju. Mamy do tej chwili blisko stu kuracjuszków, a jak pobyt tu dobrze usposabia, niech służy za dowód następujący wierszyk, wpisany w książkę pamiątkową:

Jaworze siły przywraca młode,
Uczy miłować i czuć przyrodę,
I takie tętno w twej piersi budzi,
Żeś gotów nawet pokochać ludzi!

Na dworze angielskim.

Ostatni *Drawing Room* obecnego sezonu dany był d. 1 b. m. w Pałacu Buckinghamskim przez księżną Walii, w zastępstwie królowej. Ta ostatnia od kilku lat coraz chętniej wyręcza się w ceremonji przyjęcia dworskiego jedną ze swych córek lub następczynią tronu, a nawet, gdy jest obecną, opuszcza salę tronową po przyjęciu ciała dyplomatycznego i szczupłego, wyborowego grona zaproszonych, noszących nazwę: *entrée company*. Czem jest istotnie ów słynny *drawing Room* angielskiego dworu? Na żadnym innym on nie istnieje, a Angielki powiadają z dumą, że nawet poprostu istnieć nie może, bo one tylko, jedne w świecie, posiadają tę pięć idealnie białą, która przy świetle dziennem jest w stanie znieść wyćięte suknie.

Ceremonja ta bowiem odbywa się w godzinach popołudniowych, pomiędzy 3-ą a 5-ą. Ale, żeby przybyć na czas, trzeba być w powozie najpóźniej o dwie godziny pierwej i czekać swojej kolei. Sują się trzema drogami do bram pałacu jedne karocze za drugimi i stoją nieruchome, w mroz lub słotę, w piękny żar, lub w mgłę wilgotną. Jest to dla ulicznej publiczności widowisko ciekawe. Piękne ekipaże wywołują oklaski, poślednie — naigrwania. Na każdym koźle stangret i lokaj mają przypięte nie drobne kwiaty, ale olbrzymie bukiety, które są poprostu śmieszne. Za karocami pań, z rodzin książęcych, stoją uwiecznieni lokaje i hajduki ze złotymi lub srebrnymi laskami. A przez szyby powozów widzieć można piękne i niepiękne, ale zawsze strojne i ubrylantowane damy. Wśród piór i tiulów, tonąc w fałdach swych długich powłok, trzymanych w ręku, wyglądają uroczo. Ale nieraz, gdy godziny jedna za drugą płyną, a siedzieć im trzeba, otoczonym zwartym tłumem ulicznych gapiów, niejednej na płacz się zbiera. Czasem i głód dokuczać zaczyna, a wtedy nadobne i nienadobne Angielki bez ceremonji zjadają sandwiche; a gdy która odważniejsza, zwilża je kieliszkiem wina lub madery, publiczność żartów nie szczędzi.

Wielkim zaiste musi być powab tych przyjęć u dworu, skoro damy dobrowolnie przez taki przechodzą czyszciec. Ale ponieważ i najdłuższe oczekiwanie kończy się zwykło, karetą wjeżdża pod markizę pałacową i wysiadają z niej więzione damy. W sali na dole potrzeba naprzód przyprowadzić toaletę do pierwotnego stanu, a następnie poddać ją urzędowej inspekcji marszałka i ochmistryni dworu. Przepisy są niezłomne. Na głowie trzeba mieć trzy białe pióra i welon przezroczysty, spadający na tył głowy po za biodra. Wycięcie sukni musi być ściśle zastosowane do przepisów,

Z PROWINCJI.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Jaworze 31 maja.

Przyjemnego doznaje się wrażenia, gdy pewną piękną a sympatyczną miejscowość, chylącą się ku zupełnej zagładzie, ujrzy się nagle wyrastającą z gruzów, przystrojoną i odnowioną. Miję się to jeszcze odczuwa, gdy tej korzystnej zmiany dozna zakład zdrowolecznicy, dodatnio od natury uposażony.

Podobnej szczęśliwej metamorfozie uległo w tym roku Jaworze (Ginsdorf), położone przy Bielsku, na Szląsku austriackim, nikt zaś tego lepiej od piszącego te słowa, osądzić nie może.

Odwidzając ten zakład lat kilka bez przerwy, po czterech latach niebytności, przybyłem tu zno-

a osoby słabowite, nie chcące obnażać biustu, muszą specjalnie na to otrzymać zezwolenie, rękawiczki białe, muszą mieć obowiązkową ilość guzików, a gdy powłoka sukni nie ma trzech łokci na posadzce, nie pozwalają noszącej ją, wejść nawet na wschody.

Gdy szczęśliwie tą urzędowa inspekcja się skończy, zaczyna się tłoczenie na wschodach i w przedpokojach. Nareszcie dama wchodzi do podwojów sali tronowej; paziowie układają powłokę jej sukni; składa pierwszy ukłon, idzie do środka długiej sali, tu następuje ukłon drugi, a dama zatrzymuje się u stopni tronu, nisko schylając się nad wyciągniętą ręką królowej. Całuje tę rękę i natychmiast opuszcza salę. Cała ceremonia trwa dwie do trzech minut i gdy jedna dama wchodzi ma przed sobą powłokę drugiej, a druga trzeciej kłaniającej się monarchini. O żadnej rozmowie, wymianie słów, nie może być mowy. Nazwiska damy wygłoszone jest przy wejściu przez szambelanę a u stopni tronu przez wielką ochmistrzynię dworu. Natychmiast dama znika w korytarzach i jak tylko powóz jej zajędzie, opuszcza pałac. Kilka minut tryumfalnego pochodu, gdy całe koło rodziny królewskiej, świąty, dyplomatycznego ciała ma zwrócone oczy na zbliżającą się, ten szmer wielbienia dla piękności i wytworności stroju, w nagradza i trudy przygotowawcze i zmęczenie życzeń.

Zostaje wprowadzić coś więcej jeszcze: po drugiej ceremonii, damy mają zwyczaj zjeżdżać się u przyjaciółek i tam wzajemnie stroje swe oglądać, a kończą dzień posiedzeniem u fotografa, detalicznym opisem swego stroju, którego nie zabiegają posyłać ilustrowanym pismom. Nawet ci, co na żadnej takiej recepcji nie byli, mogą się dowiedzieć, ile rzędów naszyjników z pereł i brzoślanów miała jedna, a czy jeden, czy dwa diamenty potrafiła we włosach swoich umieścić drugą ilość drogich kamieni, które wszyte są w stan i cały nieraz przed sukni: ilość biżuterii pod ręką, remi gną się fabrycznie szyje i wiotkie talje i panien, jest bajecznie, a jedynie niezmiernie wielkie narodowe zrozumienie je pozwala. Z klejnotów rywalizują kwiaty, a za genialny pomysł uważa się w tym sezonie ten, który polegał na umieszczeniu w kielichu każdego naturalnego kwiatu kropli wody z przejrzystych brylantów.

Zazwyczaj bywa dwieście do trzystu pierwszych prezentujących się królowej debutantek, które obowiązkowo muszą być w bieli: każda raz prezentowanych panien, gdy wyjdzie za mąż, prezentowana jest po raz drugi jako mężatka. Nie zdumie się, że i dla królowej ceremonia ta jest niezmiernie ważną. Księżna Walji zastąpiła ją dzisiaj z własnym sobie urokiem i gracją. Całe sfery dworskie rozbięły od tygodnia tę ważną kwestję, jaką panią będzie ona nosiła. Od śmierci starszego księcia, księżna Walji ciągle nosi żałobę i na wszystkich *drawing rooms* dotąd miała suknie czarne. Rzuciła to ponury cień na przyjęcie i kazała sobie obawiać, czy i ona, tak jak królowa Wiktorja, całozyciowy kir się nie skaże. Z prawdziwą dością ujrano ją tedy w białym atłasie, w całości haftowanym dżetem i opiętym w czarne koronki, ale bukiety białych róż i złotych akacji, dejmowały temu strojowi żałobny charakter. Od tej chwili sfery dworskie, bo widzą, że będzie jeszcze sposobność do popisywania się elegancją.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Konkursa. Rektorat politechniki lwowskiej ogłasza konkurs celem obsadzenia posady asystenta przy katedrze budowy kolei żelaznych i tunelów, z wynagrodzeniem rocznem 600 zlr., na czas od 1 lipca 1894 do końca września 1895. Pierwszeństwo w uzyskaniu tej posady będą mieli kandydaci, którzy wykażą się świadectwem drugiego egzaminu rządowego.

Podania o tę posadę wyśtosowane do kolegium profesorów szkoły politechnicznej i zaopatrzone w potrzebne dokumenty, tudzież w dowody dokładnej znajomości języka polskiego, należy wnieść do rektoratu lwowskiej szkoły do 20 bm.

Kraj. dyrekcja skarbu ogłasza konkurs na posadę geometry ewidencyjnego I względnie II klasy, dla Stanisławowa, oraz na posadę elewa ewidencyjnego w Galicji. Termin podać do czterech tygodni.

FEJLETON.

CZARODZIEJSKI TESTAMENT.

POWIEŚĆ Z FRANCUSKIEGO.

13

(Ciąg dalszy).

Dla tego nawet nazywano je czas jakiś „Wyspami flamandzkimi“, póki rządził nimi gubernator rodem z Bruges, Jakób Hurter. To jednak trwało krótko i odtąd Azoreczycy dzielili losy Portugalji. Portugalczycy zdobyli je pierwsi, ale przed nimi jeszcze ciągniono z nich grube zyski. Na mapach włoskich z czternastego stulecia, figurują już wyspy Azorskie.

może wiedzieć o wszystkim dokładniej i ze wszelkimi szczegółami.

Nader mądre rozumowanie.

W skutku bowiem mnogich podróży, tam i napowrót, rozmaitych gubernatorów, jak też innych dostojników, tak cywilnych jak i wojskowych, zmieniających się niby w kalejdoskopie i znikających jedni przed drugimi, na wzór cieni w latarni czarnoksiężskiej, ów Amerykanin umie na pamięć wszelkie przewodniki, tak na lądzie, jak i na morzu i nabył niesłychanego doświadczenia w podróżowaniu, sam nie ruszając się z miejsca.

Gdyby nie to doświadczenie długoletnie, don José byłby odbył podróż na jakim lichym statku amerykańskim, gdzie nie mają względu najmniejszego, dla wysokich dostojników z wysp Azorskich, traktując ich na równi, o zgrozo! z całą rzeszą przeciętnych śmiertelników. Na pokładzie parowca *La Lorraine*, don José mógł przeciwnie spodziewać się przyjęcia odpowiedniego. A zresztą, ileż mu to dodało blasku i uroku w oczach Azoreczyków, że parowiec francuski zbaczał umyślnie z drogi, zarzucając kotwicę w porcie jednej z wysp! Ow zaszczyt miał spłynąć również i na pana gubernatora miejscowego, którego sercu była tak bliska, daleka kuzynka don Joségo.

Straż przyboczna towarzyszyła panu gubernatorowi aż na sam brzeg, tworząc jednocześnie orszak don Joségo. Zatrzymała się dopiero przy mostku improwizowanym z kilku desek, rzucanych na brzeg z pokładu parowca.

Miraflor wszedł pierwszy na pokład, złożył należną czołobitność kapitanowi, oddał lekki ukłon reszcie pasażerów, w końcu gięstem wspomniał, pożegnał ręką swoją kuzynkę, pana gubernatora i cały tłum na brzegu zgromadzony.

Po tych *salamalek* zaczęto rozstrząsać kwestję, co począć nadal z Bouvreuil'em?

Dowiedziano się naprzód, że chwilowo nie istnieje na wyspie konsul francuski. Trafiono najfatalniej na bezkrólowie, t. j. na dymisję jednego, a mianowanie drugiego konsula.

Ale właśnie pewien kupiec tubylec, któremu powierzano chwilowo interesa handlowe, zanim Francja nadeśle konsula nowego, towarzyszył panu gubernatorowi, ot tak z ciekawości.

— Czy nie chciałbyś pan z łaski swojej zdjąć nam z karku pewnego staruszka, pozostawionego zdrowych zmysłów, który znalazł się przypadkowo na statku, a teraz nie wiemy jak go się pozbyć? — spytał grzecznie kupca zastępca kapitana.

Kupiec usłyszawszy podobne polecenie, wcale niezachęcające, skrzywił się, niby po gorzkiej pigułce.

— A cóż ja z nim pocznę? — odrzucił wzruszając miłosiernie ramionami.

— Zatrzymasz go pan gdziekolwiek, choćby w więzieniu i odeszlesz do Francji, na pierwszym, lepszym parowcu.

Pocziwy kupiec wykreślił się nader sprytnie, od tej ciężkiej i niemiłej pańszczyzny.

— Naprzód — żywo zaprotestował — nie mam po temu żadnych funduszów. Powtóre: statki francuskie pojawiają się a nas nader rzadko, nie wiem zatem kiedy mógłbym odesłać go z powrotem? Trzebaby go żywić, a któżby kosztą zapłacił? Zamknąć go, a gdzie, skoro nie rozporządzam żadnem więzieniem? Czyż nie lepiej zostawić go na statku i odwieźć go napowrót do Francji. Wy przynajmniej jesteście pewni, że za tyle, a tyle dni, wrócicie napowrót do Bordeaux, krótko zatrzymując się w Ameryce. O wiele wcześniej odstawić go tam, niż ja bym to mógł uczynić.

Rozumiał to dobrze zastępca kapitana, nie mniej jednak upierał się przy tem.

— Wolałbym o wiele — machnął ręką — wyznać szczerze, oddać go tym żandarmom.

Wskazał ręką na brzeg.

(Ciąg dalszy nastąpi).

przyjaciele i zausznicy jenerała, zajęli ich miejsce, we wszystkich urzędach dobrze płatnych.

„Kolejka, kolejka“ — oto hasło, którem rządziła się republiki w Ameryce środkowej i południowej.

Don José otrzymał coś, dorównywującego prefekturze we Francji. Zamianowano go bowiem gubernatorem w Cambo, Zatelegrafował też natychmiast do reprezentanta swojego narodu w Paryżu, aby zamówił dla niego miejsce, na pierwszym lepszym parowcu francuskim transatlantycznym, aby na nim mógł się dostać do miasta, w którym miał urzędować.

Ów reprezentant w Paryżu nie zmienia się wcale, póki śmierć go nie zabierze. Jego losy nie są zawisłe od wyniku corocznych rewolucyj. Osądzono że tak będzie lepiej, że tym sposobem

